

Lær at morse

At kommunikere over lange afstande har altid være en af de helt store udfordringer. En rytter på hest med en vigtig besked eller bål på bauehøje rundt om i landet, når fjenden kom, er eksempler på, hvordan man har løst den opgave. I 1837 opfandt amerikaneren Samuel Morse telegrafens og umiddelbart efter morsealfabetet. Nu kunne man med lethed sende besked over lange afstande. En besked med rytter, der måske havde taget 10 dage at få frem, kunne måske nu sendes på 10 minutter. I dag bruges det ikke ret meget mere, da det er udkonkurreret af internettet og mobiltelefonen, men faktisk skulle må så sent som i 1980 kunne morsealfabetet udenad, hvis man f.eks. aftjente sin værnepligt ved civilforsvaret. Men at morse til hinanden er stadig en sjov aktivitet for børn og barnlige sjæle.

Alfabetet består i alt sin enkelthed af prikker og streger, der i en bestemt rækkefølge signalerer et bogstav. F.eks. er .- (prik streg) et a, -. (streg prik) et n og -.- (streg prik prik) et d. Så .-/.-./-// er en and. Læg mærke til at bogstaverne adskilles af en /. Nyt ord af 2 //.

Man kan sende morsesignaler på mange måder, med lyd, lys, signalflag eller med usynlig skrift. På lejrturen og shelterturen, hvor man er ude i mørket, er det helt klart sjovest med lys.

Placér jeg i to hold et stykke fra hinanden, eller i 2 shelters, og medbring et par gode lommelygter, papir og blyant og en morsenøgle. Så kan I sende beskeder til hinanden. Et kort lysglimt er en prik et langt er en streg. Husk at gøre ophold mellem bogstaverne, og endnu længere ophold mellem ordene (kan erstatte / og //). Start med små ord og sætninger og øv jer lidt. Når I er blevet rigtig gode, kan I jo sende lange beskeder til hinanden.

En morsenøgle består af to dele: Morsealfabetet skrevet op alfabetisk og en aflæser:

A ..	K ---	U ...	0 -----
B	L	V	1 -----
C	M --	W ---	2 -----
D ...	N ..	X ----	3 -----
E .	O ---	Y ----	4 -----
F	P	Z ----	5 -----
G ---	Q ----	Æ ----	6 -----
H	R ...	Ø ----	7 -----
I ..	S ...	Å -----	8 -----
J ----	T -	/ -----	9 -----

Denne del bruger man, når man sender.

E				T												
I	A		N	M												
S	U	R	W	D	K	G	O									
H	V	F	L	Æ	P	J	B	X	C	Y	Z	Q	Ø			
5	4	3	2			Å	1	6	/			7		8	9	0

Denne del bruger man, når man modtager.

Aflæseren bruges sådan her:
De hvide felter er prikker og de grå er streger.

Du modtager .-..
Start i toppen og gå nedad.
Første (prik) er E.
Næste (streg) er A.
Næste (prik) er R.
Næste (prik) er L.
Du har altså modtaget et L.

Hvad står der så her:
.../---./-./-//-.//..-//.-//.-//.-//.-//

På næste side finder I morsenøgler lige til at printe ud.
Klip langs den ubrudte linje og fold langs den stiplede, så er I klar.
God fornøjelse i mørket.

E				T									
I		A		N		M							
S	U	R	W	D	K	G	O						
H	V	F	L	Æ	P	J	B	X	C	Y	Z	Q	Ø
5	4	3	2	Å	1	6	/	7	8	9	0		

A	..	K	---	U	...	0	-----
B	....	L	....	V	....	1	-----
C	....	M	--	W	---	2	-----
D	...	N	..	X	....	3	-----
E	.	O	---	Y	....	4	-----
F	....	P	....	Z	....	5	-----
G	---	Q	----	Æ	....	6	-----
H	....	R	...	Ø	....	7	-----
I	..	S	...	Å	-----	8	-----
J	-----	T	-	/	-----	9	-----

E				T									
I		A		N		M							
S	U	R	W	D	K	G	O						
H	V	F	L	Æ	P	J	B	X	C	Y	Z	Q	Ø
5	4	3	2	Å	1	6	/	7	8	9	0		

A	..	K	---	U	...	0	-----
B	....	L	....	V	....	1	-----
C	....	M	--	W	---	2	-----
D	...	N	..	X	....	3	-----
E	.	O	---	Y	....	4	-----
F	....	P	....	Z	....	5	-----
G	---	Q	----	Æ	....	6	-----
H	....	R	...	Ø	....	7	-----
I	..	S	...	Å	-----	8	-----
J	-----	T	-	/	-----	9	-----

